

УДК 630*4

**БОРОШНИСТА РОСА ДУБА ЗВИЧАЙНОГО В УМОВАХ ДП
«КЛЕСІВСЬКЕ ЛГ»**

Вознюк Д. В., магістрантка, ЖНАЕУ, м. Житомир*

Одним із найбільш поширених захворювань дубових насаджень підприємства є борошниста роса (*Microsphaera alphitoides* Grif.). Хвороби цієї групи уражають листя та викликаються сумчастими грибами з сімейства борошносторосяних. Необхідною умовою для попадання патогена являється наявність пошкодженого листя та пагонів шкідниками та пізніми весняними заморозками. Не достатнє і невчасне проведення захисних заходів призводить до швидкого поширення хвороби в чистих дубових насадженнях.

На кінцевому етапі розвитку хвороби листки всихають і опадають. При передчасному опаданню листя, пагони рослин не встигають здерев'яніти і взимку відмирають, що призводить до формування великої кількості верхівок у рослини та утворення кущових форм. Внаслідок ураження у деревній рослині порушуються такі фізіологічні процеси, як дихання, транспірація і фотосинтез.

Вивчення впливу різних екологічних факторів та природних умов на всихання дерев дозволить більш кваліфіковано вирішити проблему боротьби з борошнистою росою. З цією метою було детально обстежено 15 ділянок дубових культур. Таким чином, в роботі наведені результати обстежень на 5 пробних площах. На них ми обстежили інтенсивність зараження в різному віці. Підбирались ділянки в віці від 8 до 10 років.

Борошнистою росою в першу чергу уражуються молоді і ослаблі в рості дерева дуба звичайного. При визначеності відсотка ураженості дерев по ступеню товщини спостерігалось його зменшення зі збільшенням діаметра стовбура.

Навіть без спеціальної статистичної обробки цифрового матеріалу можна зробити висновок, що гриб в першу чергу уражає молоді частини деревних рослин.

Борошниста роса – небезпечно і найбільш поширене захворювання в дубових насадженнях Федорівського лісництва, захворювання відмічено на загальній площі 22,5 га. Змішані хвойно-листяні насадження являються більш стійкими проти борошнистої роси. Вплив листяних порід в дубових культурах обстежувався при закладці пробних площ в чистих та змішаних культурах (табл.).

Таблиця. Ураженість дуба звичайного борошнистою росою в чистих дубових, дубово-соснових і березових культурах

№ п/п	Склад	Вік	Бонітет	ТУМ	Кількість дерев на пробі	Ступінь інфікування					Ураження %
						0	1	2	3	4	
1	10Д	8	2	В3	200	35	19	53	67	26	82,5
2	7ДЗС	10	2	В3	201	55	55	58	26	7	72
3	5СЗД2Б	9	1	В3	100	88	7	4	1	-	12
4	10Д	9	2	В3	203	174	16	10	3	-	14
5	10Д	10	1	В3	198	188	8	2	-	-	5

Аналізуючи результати таблиці можна зробити висновок, що добавка сосни і берези значно підвищує стійкість дубових насаджень проти борошнистої роси, тому потрібно робити нахил на вирощування змішаних культур з добавкою кущових порід.

Типи лісорослинних умов лісництва, де росте дуб звичайний, представлені дібровами та судібровами. В літературі немає одностайної думки, в яких умовах гриб розвивається більш інтенсивно.

Таким чином, інтенсивність розвитку осередків борошнистої роси в насадженнях Федорівського лісництва залежить від складу насадження, ТУМ, класу бонітету, віку і заходів боротьби. Однією з головних причин поширення хвороби є створення чистих дубових культур на староорних землях.

Я вважаю, що правильне співвідношення лісокультурних, лісогосподарських і лісозахисних заходів дозволить в значній мірі знизити шкідливість хвороби і дії другорядних шкідників у виробничих умовах.

**Науковий керівник : к.с-г.н., доцент Вишневецький А. В.*